

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

Херсонський інститут

Кафедра менеджменту та економіки

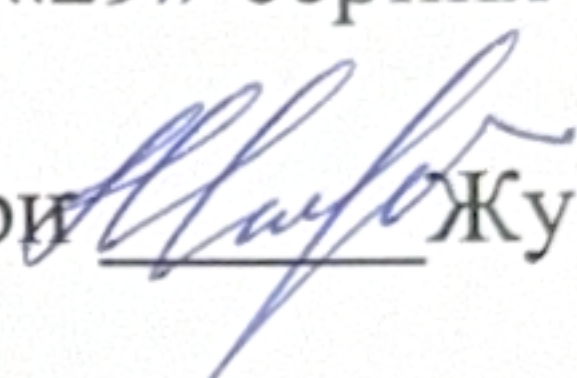
ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Херсонського інституту
ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Петричук С.І.

«29» серпня 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту та економіки
Протокол №1 від «29» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри Жук І.І.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зовнішньоекономічна діяльність

Спеціальність

073 Менеджмент

Освітній рівень

Перший (бакалаврський)

Освітня програма

Менеджмент

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Сумець Олександр Михайлович, доктор економічних наук

Викладач:

Сумець Олександр Михайлович, доктор економічних наук

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри менеджменту та економіки

Протокол від 29.08.2024 № 1

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва дисципліни	<i>Міжнародна економіка</i>
Шифр і назва спеціальності	<i>073 Менеджмент</i>
Рівень вищої освіти	<i>перший (бакалаврський)</i>
Статус дисципліни	<i>обов'язкова</i>
Кількість кредитів і годин	<i>4 кредити/120 год. Лекції: 28 год.; Семінарські, практичні заняття: 28 год.; Самостійна робота: 64 год.</i>
Терміни вивчення дисципліни	<i>6 семестр</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
Вид підсумкового контролю	<i>іспит</i>
Сторінка дисципліни на сайті	

**Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.
Комунікація.**

П.І.Б. викладача	<i>Сумець Олександр Михайлович</i>
Науковий ступінь	<i>доктор економічних наук</i>
Вчене звання	<i>Професор</i>
Дисципліни, які викладає НПП	Міжнародна економіка, Зовнішньоекономічна діяльність, Організація проектування підприємства, Основи проектного менеджменту
Напрями наукових досліджень	<i>Економіка, менеджмент</i>
Посилення на реєстри ідентифікаторів для науковців	https://scholar.google.com.ua/citations?user=mYo2pjUAAA&hl=ru http://orcid.org/0000-0002-7116-3857
Додаткові ресурси (за бажанням, за наявності)	-
Контактна інформація викладача	
E-mail:	SumetsAlexander
контактний тел.	097 250 11 83
Телефон кафедри (зовнішній, за наявності)	096 774 24 53
Портфоліо викладача на сайті Інституту	https://ks.maup.com.ua/zagalna-informacija/kafedry/menedzhmentu-organizacij/sklad-kafedry

1. Коротка анотація до дисципліни.

Зовнішньоекономічна діяльність в сучасних економічних та політичних умовах є головним стабілізуючим чинником розвитку вітчизняної економіки. Особливого значення вона набуває в період активізації інтеграційних процесів України у міжнародне співтовариство, яке характеризується динамічністю чинників зовнішнього середовища та високим рівнем невизначеності для українських підприємств. Усе це вимагає від керівництва вміння приймати ефективні, обґрунтовані управлінські рішення на макrorівні, адаптувати діяльність підприємства до потреб зовнішнього ринку для досягнення максимізації прибутку.

Досягнути запланованих заходів можливо за умови високоякісної підготовки майбутніх фахівців-менеджерів у галузі зовнішньоекономічної діяльності, здійснення якої вимагає від керівників підприємств теоретичних знань та практичних навиків у сучасній господарській діяльності підприємства як на ринку України так і за його межами.

2. **Мета дисципліни:** Мета вивчення дисципліни полягає у отриманні студентами системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД), а також набутті навичок їх практичного використання.

Завдання дисципліни: Основними завданнями вивчення дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» є посилення якості економічної та аналітичної підготовки студентів, надання їм необхідних теоретичних знань та практичних навичок для вивчення й об'єктивної оцінки зовнішньоекономічної діяльності підприємств галузей національної економіки.

3. **Формат курсу:** очний (*offline*) та/або дистанційний (*online*)

4. **Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):**

Інтегральна компетентність.

ІК1: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов. У сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук

Загальні компетентності.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК14: Здатність працювати у міжнародному контексті

Спеціальні компетентності:

СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

СК16. Здатність організовувати та проводити ділові зустрічі і переговори з партнерами та іншими суб'єктами економічної діяльності, підтримувати ділові контакти, використовуючи сучасні технічні засоби, засоби зв'язку та інформаційні технології.

Результати навчання.

РН5: Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації

РН6: Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

РН11: Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

РН15: Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності

РН16: Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

РН17: Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

5. Тривалість курсу. 120 годин (4 кредити ЄКТС), з них: 56 годин аудиторної роботи; 64 годин – самостійної роботи, 2 години - іспит.

6. Статус дисципліни: обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки.

7. Пререквізити: Засвоєння дисципліни базується на знаннях здобувачів, набутих при вивченні таких дисциплін як «Політична економія», «Статистика», «Макроекономіка», «Міжнародна економіка» тощо. Вивчення дисципліни створює базу для розуміння таких дисциплін як «Основи управління бізнесом», «Стратегічне управління підприємством» тощо.

8. Технічне й програмне забезпечення / обладнання мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять, доступ студентів до Інтернету.

9. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.
- Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам.

Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

10. Зміст дисципліни: Курс дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» складається з двох модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та практичної (семінарської) частин:

Змістовний модуль 1. «Теоретичні засади здійснення ЗЕД підприємствами України» (лекційні теми 1-7, семінарські теми 1-8).

Змістовний модуль 2. «Практичні аспекти ведення ЗЕД підприємствами України» (лекційні теми 8-14, семінарські теми 9-14).

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є лекційні та практичні заняття, консультації.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекцій з використанням *технології кооперативного навчання* (особистісного навчання та пошукової діяльності) завдяки використанню на заняттях психологічних тренінгів, різних видів ігор, вивчення проблемних ситуацій тощо.

Тобто використовувалась особистісна модель навчання. Вона включає:

Розвиваючу модель навчання – пошукова діяльність студентів.

Активізуюча модель навчання – активний діалог спілкування, розгляд проблемних ситуацій.

Формуюча модель – програмоване навчання, а саме залучення розумової діяльності.

Збагачувальна модель – використання засобів індивідуалізації навчальної діяльності студента.

Зокрема для студентів використовують ігри, практичні вправи, використання наочних прикладів, що стимулює навчання та робить його процес цікавим.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні *семінарських та практичних занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у групах та індивідуально з використанням технологій розвитку практичного мислення, що підвищує розумове навчання студентів. Під час практичних занять використовуються *рольові ігри, дискусії, обговорення ситуацій, вирішення проблем, побудова стратегій розвитку, обґрунтування ситуацій із практики, виконання конструктивних проектів, зокрема підготовка курсового проекту по індивідуальній темі та об'єкту дослідження, використання ігор-розминок.*

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	7	7	7	7
Відвідування семінарських занять	1	8	8	6	6
Робота на семінарському занятті	10	8	80	6	60
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом			125		103
Максимальна кількість балів:			228		
228:100=2,28. Студент набрав Х балів; Розрахунок: $X:2,28$ = загальна кількість балів.					

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота призначена для студентів, які повинні вивчити і пізнати основні положення та теорію з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства». Виконана самостійна робота дозволить підготувати менеджерів в галузі зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Надання практичних навиків дозволить оволодіти методами оцінки результативності системи управління на підприємствах різних видів діяльності.

Самостійна робота студента полягає в написанні навчально-дослідних завдань (рефератів) за тематикою з наведеними питаннями, щодо розкриття основних теоретичних положень теми. В роботі студент повинен розкрити основні аспекти понятійного апарату, застосовуючи енциклопедії та словники, застосувати порівняльний аналіз з іншими практиками, різні методи оцінки та зробити відповідні висновки щодо застосування вивченого на практиці. Обов'язково студент повинен вказати на джерела літератури, якими користувався, по тексту зробити посилання та оформити у відповідності вимог до наукової продукції.

Виконана самостійна робота студента буде обговорюватись в аудиторії та оцінена за стобальною системою.

Критерії оцінювання:

- ✓ бути розкритою й актуалізувати окремі теоретичні і практичні аспекти – 1 бал;
- ✓ містити певні елементи новизни та наукову, навчальну й практичну спрямованість і значимість за досліджуванним напрямком – 3 бали;
- ✓ демонструвати достатню компетентність студента в розкритті питань, що досліджуються – 1 бал.

Обов'язковою умовою є презентація. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

14. Форми проведення поточного, рубіжного (модульного) контролю та

критерії оцінювання.

Поточний модуль відбувається на практичних (семінарських) заняттях у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів, обговорення ситуацій, вирішення проблем, побудова стратегій розвитку, обґрунтування ситуацій із практики, виконання конструктивних проектів, зокрема підготовка курсового проекту по індивідуальній темі та об'єкту дослідження, використання ігор-розминок.

Максимальна кількість балів – 10 балів.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (5 хв. зі слайдами). Тематика завдань вибирається студентом у прив'язці до теми наукового дослідження і в кінцевому випадку має слугувати розширенню знань, навиків та можливостей, необхідних для написання дисертації. Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

- Правильність та швидкість відповіді студента – 10 балів
- Активність у розкритті та захисту наукової теми дослідження – 5 балів
- Актуальність та науковість авторських робіт – 5 балів
- Творчий підхід до дослідження та виконання вправ – 5 балів

Максимальна кількість балів – 25 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Екзамен у формі обґрунтування ділових ігор-розминок, опитування, тестування та усного виступу.

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю.

1. Зміст та методологія аналізу зовнішньоекономічної діяльності(ЗЕД)
2. Нормативно-правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності України
3. Механізм регулювання зовнішньоекономічної діяльності України
4. Зовнішня торгівля як основна форма зовнішньоекономічної діяльності: показники, форми, методи
5. Суб'єкти, принципи та об'єкти ЗЕД.
6. Методи регулювання ЗЕД
7. Зміст, принципи та порядок укладання міжнародних господарських контрактів
8. Базові умови поставок «Інкотермс-90»
9. Типи і види МГК
10. Економічні санкції в МГК
11. Механізм формування інтернаціональної вартості товару
12. Механізм ціноутворення на світовому ринку
13. Система світових цін
14. Знижки та надбавки у зовнішній торгівлі
15. Валюта. Валютні цінності. Валютний курс та його види
16. Державне та недержавне регулювання ЗЕД
17. Іноземне інвестування та його форми

18. Пошук та оцінка зарубіжних партнерів
19. Стратегія і тактика ділового спілкування
20. Посередники у зовнішній торгівлі
21. Регіональні особливості в ЗЕД України
22. Валютні операції та їх види
23. Спеціальний режим регулювання ЗЕД в Україні
24. Клірінгова система міжнародних розрахунків
25. Суб'єкти, загальні форми, умови та правова основа міжнародних розрахунків
26. Сутність і конкретні форми міжнародних розрахунків
27. Валютно-фінансові умови МГК
28. Міжнародні розрахунки по інкасо
29. Міжнародні розрахунки за документарним акредитивом
30. Банківські перекази та розрахунки чеками
31. Відкритий рахунок та авансові платежі
32. Сутність, суб'єкти, принципи і форми міжнародного кредиту
33. Системи оподаткування ЗЕД в Україні
34. Митне регулювання ЗЕД в Україні
35. Валютне регулювання ЗЕД в Україні
36. Конкурентоспроможність товару на світовому ринку
37. Сутність і форми спільного підприємства
38. Показники ефективності ЗЕД
39. Тарифне і нетарифне регулювання зовнішньої торгівлі
40. Фірмовий кредит та його види
41. Банківський кредит та його види
42. Пільги при оподаткуванні ЗЕД
43. Страхування ЗЕД
44. Транспортне забезпечення ЗЕД
45. Методи стимулювання експорту та імпорту
46. Нетарифні методи обмеження зовнішньо-торгівельних операцій
47. Митні збори, їх види та використання
48. Міжнародний науково-технічний обмін
49. Види зовнішньої торгівлі
50. Іноземна інвестиційна діяльність
51. Маркетингова діяльність у ЗЕД
52. Основні види транспортного забезпечення ЗЕД
53. Форми зовнішньої торгівлі
54. Методи оцінки господарської діяльності фірми
55. Абсолютні показники ефективності та господарської діяльності фірми
56. Відносні показники ефективності господарської діяльності фірми
57. Розкрийте принципи ЗЕД
58. Розкрийте класифікацію видів ЗЕД
59. Назвіть основні етапи еволюції поглядів на ЗЕД та їх представників
60. Розкрийте сутність експортно-імпортних операцій, їх класифікацію та методи здійснення
61. Охарактеризуйте сутність офшорних компаній та можливості їх використання в комерційних операціях
62. Розкрийте сутність та особливості міжнародного лізингу

63. Опишіть сутність найбільш популярних теорій ЗЕД та сучасних концепцій системного управління
64. Охарактеризуйте основні групи суб'єктів ЗЕД України
65. Розкрийте сутність принципів оподаткування при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності, що зафіксовані в Господарському кодексі України.
66. Охарактеризуйте основні форми міжнародної торгівлі товарами та послугами
67. Розкрийте сутність, класифікацію та особливості здійснення торговельно-посередницьких операцій
68. В чому полягає захист державою прав та законних інтересів суб'єктів ЗЕД згідно з чинним Господарським кодексом України
69. Дайте визначення франчайзингу та охарактеризуйте особливості його організації в ЗЕД
70. Назвіть основні види мита згідно з єдиним митним тарифом
71. Опишіть види контрактів та їх особливості
72. Охарактеризуйте загальні, специфічні та національні принципи ЗЕД
73. Поясніть трактування чинним Господарським кодексом України категорій «підприємство з іноземними інвестиціями» та «іноземне підприємство»
74. Охарактеризуйте органи державного регулювання ЗЕД та їх компетенцію
75. Перерахуйте способи платежів у зовнішньо-торгівельних операціях
76. Розкрийте особливості операцій з давальницькою сировиною в ЗЕД та порядок їх здійснення та регулювання
77. Охарактеризуйте сутність експортно-імпортних операцій, їх класифікацію та методи здійснення
78. Розкрийте сутність товарних, фондових та валютних бірж як регуляторів ЗЕД
79. Розкрийте сутність трактування чинним Господарським кодексом України зовнішньоекономічних договорів (контрактів) та їх державної реєстрації
80. Охарактеризуйте сутність міжнародних аукціонів і торгів, їх організацію та проведення
81. Розкрийте види, форми, гарантії захисту та порядок здійснення іноземних інвестицій
82. Охарактеризуйте способи платежу в зовнішньо-торгівельних операціях
83. Розкрийте особливості здійснення та регулювання торговельно-посередницьких операцій в ЗЕД
84. Охарактеризуйте сутність спільного підприємництва, його зміст та форми
85. Порядок визначення валютного курсу
86. Ліцензування та квотування зовнішньоекономічних операцій відповідно до чинного Господарського кодексу України
87. Розкрийте сутність страхування ЗЕД, його види і зміст
88. Розкрийте сутність організації міжнародних транспортних перевезень
89. Охарактеризуйте зміст і види транспортних операцій в зовнішній торгівлі
90. Розкрийте механізм формування ціни зовнішньоторговельного

контракту.

17. Шкала відповідності оцінок

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

1. Величко К.Ю., Чернишова Л.О., Печенка О.І., Козуб В.О. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посіб. – Х.: «Видавництво «Форт», 2015. – 400 с.
2. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності : підручник. – 5-те вид., перероб. та допов. ; Університет ДФС України. Ірпінь : 2019. 410 с. URL: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/4007/1/2830_IR.pdf
3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Зовнішньоекономічна діяльність-3 : навч. посібн. / За ред. д.е.н., проф. І. І. Дахна. К. : Центр учбової літератури, 2018. 356 с.
4. Дунська А.Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика. Навчальний посібник./ А.Р. Дунська. – К. Кондор, 2013. – 688 с.
5. Зеліч (Яцко) В.В. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств: навч.-метод. комплекс / В.В. Зеліч (Яцко). – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2015. – 96 с.
6. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп./За ред. Козака Ю. Г. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 292 с.
7. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум: навч. посібник / Л.О. Чернишова, В.О. Козуб, Л.Л. Носач, К.Ю. Величко, О.І. Печенка. – Х.: «Видавництво «Форт». 2017. 238 с.
8. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : Навч. посіб. / За ред. О.В. Шкурупій. – К: Центр учбової літератури, 2012. – 248 с.
9. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: конспект лекцій/ Величко К.Ю., Кот О.В., Печенка О.І., Носач Л.Л., 2018. URL: <http://elib.hduht.edu.ua/jspui/handle/123456789/2671>
10. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: організація та управління : навчальний посібник [Електронний ресурс] / О. М. Котиш, І. В. Мілько. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 183 с.
11. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Навчальний посібник: 2-ге вид., перероб. та доп / За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С., Сіваченка І.Ю. – Київ: Центр навчальної літератури, 2013. – 792 с.
12. Коваленко Н. М. Стратегічні підходи забезпечення ефективності менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Актуальні проблеми теорії та практики менеджменту зовнішньоекономічної діяльності : колективна монографія

/ за заг ред. Д. Т. Бікулова, О. М. Олійника. Запоріжжя : ЗНУ, 2021. С. 251–298.

13. Маслак О.О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник Л. : Новий Світ, 2016. 352 с.

14. Менеджмент міжнародного бізнесу : науково-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 073 «Менеджмент» / за ред. Бікулова Д. Т. Запоріжжя : ЗНУ, 2019. 376 с.

15. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: навчальний посібник / Л.Л. Носач, К.Ю. Величко, О.І. Печенка, Ж.С. Зосимова, Н.А. Сокол –Харків: Видавництво «Форт», 2016. – 240с.

16. Основи зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака, Т. Спорека. Київ : Катовіце : ЦУЛ, 2016. 289 с.

17. Рум'янцев А.П. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 292 с.

18. Тюріна Н.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : Навчальний посібник / Н.М. Тюріна, Н.С. Карвацка. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 408 с.

19. Управління бізнес-процесами підприємства : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Менеджмент» / за ред. докт. наук держ. упр., проф. Бікулова Д. Т. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 456 с.

20. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Стасишин А.В., Дубик В.Я., та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 460 с.

21. Хрупович С. Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник. Тернопіль : ТНТУ, 2017. 137 с. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/22432/5/Navch_Posibnyk-ZED_2017.pdf

22. Чернишова Л.Л., Величко К.Ю., Козуб В.О., Носач Л.О., Печенка О.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум. Навч. посіб. – Х.: «Видавництво «Форт», 2017. –238с.

Інформаційні ресурси:

1. Митний кодекс : Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

2. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Кіотська конвенція) : затв. Радою митного співробітництва 18.05.1973 р. у ред. Брюсельського Протоколу 1999 року. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_643.

3. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/print1361273706890735>.

4. Порядок використання в митних органах дозволів і висновків Державної служби експортного контролю України та їх електронних копій : наказ Міністерства фінансів України 30.05.2012 р. № 649. URL : <http://minrd.gov.ua/zakonodavstvo/mitnezakonodavstvo/nakazi/62409.html>.

5. Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон : Закон України від 13.10.1992 р. № 2673-XII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2673-12>.

6. Рамкові стандарти безпеки і спрощення світової торгівлі Всесвітньої митної організації. URL : <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/>

